

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди
Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

Чөөн-Хемчиктин Шөлдеринде

СЭКП-ниң XXII съездин ат-
тыг совхозтун М. Самбууга
уаурткан Бора-Халде трактор-
хову бригаданы бо шийтирилг
чылдың чазында 4604 гектар
шөлду тавып. Чазын ууар
андары чери хей эвес, 1000
ажыг гектар.

Часкы тарылгага бригада-
ның кижилери багы эвес
белеткенген. Амгы үеде меха-
низаторлар болгаш таралылар
ажыжыды кылып белеткен хову
турлаанда чурттар турар. Бо
хүнүнде ында «ДТ-75» деп
тракторлуг ийн агрегат 160 га
ажыг черини шыгын басырган.

Бригаданың механизаторла-
ры шын басырышкыны-биле
черегелешти чер аңдарылазын
эзелген. Баштайгы күнде Ондар
Кылат-оол биле Оорман
Борбак-оол оларның башкарган
агрегаттар 100 гектар черин
андарган. Ам ында «Беларусь»
деп маркалыг 6 трактор
агрегады немешкен.

«Большевик» совхозта час-
кы хову ажылдары база ту-
лукта. Ында 6 агрегат 500
га черини шыгын басырган.
Оон аңгыда 8 трактор чер аң-
дарарынче кирген.

«Октябрь 30 чылы» колхоз
часкы напканын шалыпкан
чорудуп эгелген. Бо ча-
зын олар 1200 га черин
улар аңдырып, 970 га черин
илиртээр. Амдызында чер
андарында 4 трактор агрега-
ды кирип турар. Механиза-
торларның арасында комсомол-
чулар Нуулар Эртине биле Хо-
валыг Опей-оол оларның баш-
карган агрегаттары бедик бу-
дурччулук амылдат турар.
Чангыс-ла хун олар 50 га че-
рин аңдаган. Иниртээжинде
4 трактор кирип турар. Олар
100 гектар черини шыгын
басырган.

М. СЕВЕН.

ХОВУДА ХАЙНЫККАН ИШ

Таднының тараалың черле-
ринде барган Ондар-Хову
бо-ла болгай. Дээдикиди
көөрге уу-хыдың көзүбесте-
п чоруй барган кара хейис
кылдыр чарып каан чер, аң-
гыстар. Ында тык басырган,
чер чарган, чөмүшчиде
төккөн агрегаттарны болгаш
иңай-бээр аргышкан машина-
ларның хейи кижи дораан-на
эскерин каар.

Ыдыг болбас аргак. Ондар-
Хову дегендеринде тоску
беш чылдың шийтирилг үш-
кү чылдың часкы хову ажыл-
дары эгелген ол.

«Коммунизм» херел-
колхозтун № 1 хову бригада-
зын төвүгө келдиз. Хову
турлаан байырлаа шийи
кирип каастап каан: туң, ло-
зуңлар.

Кызыл-бузунга, бригадир
Тадар-оол Датчылың Оон-
биле уурашкан бердиз.

— Бо чылдың час эрте дүш-
кө. Мындагыш апрель 9-та
тык басырган эгелер берди-
ле. Эртең чылда 16 ховук
эрте кирген биле бо. Инир-
тээжинде 9 агрегат ажылдап
турар, олар баштайгы хүнү-
де 100 гектарын шийи басы-
рган—деп, аңыл-кыян ол
тайыштырып эгелди.

Колхоз дөрт муң гектар чер-
ини шыгын басырган, оңу чеди
ажыл хүнүнде дөдөрлөй план-
наы. Часкы хову ажылдарын
агротехникти чуртумар суу-
гар кыска хуусаала, шынар-
лыг чорудар дөң хүлээлгенин
механизаторлар аңыл-кып-биле
бадыткан турарын брига-
дир бүтүрүп чыгаалады.

Ажыл-иштиң байдалында

алырга, таагай дүжүт дөң
демисидин бери ээлчээ—
иң басырышкынын хуусаа-
зында дөдөр бүтү аргалар
бар.

Тракторист Николай Рай-
ков, Виктор Доржу хүнде 43
гектар черин алыртээр тур-
гаш, ону доктаамал ажыг кү-
седин, баштайгы хүнде эге-
леш социалисттар чарыштың
мурнуку одурууда кирген.
Оске механизаторлар мурнак-
чыларга депенир дөң кызы-
мак ажылдап турарлар.

Бригаданың аңыл-ишчиле-
ри бо чылдың бир гектардан ор-
тумаа-биле 12,5 центнер дү-
жүтү өстүрүп алыр бедикте
хүлээлгени. Ону чедип алыр
дөң болувар-ла хомсөөлери
ап турар. Бирин ийнти-клас-
сың урасынын бедикте
алган. Черин чөмүшчиле-
не күткөнгөй салып турар.
2500 гектар кызыл-тас шөлү-
ге минералдыг чөмүшчиле-
ни төгөр көрдүгөн. Ол
ажыкта эгелен кирген. 300
гектарда аминиктиг сейлери
тоңкен.

— Часкы хову ажыл-
дарынын үеинде социалист
чарыштың негеделери, план-
нап мактаарынын хемчөгө-
рин парком, колхоз баштаар
чери амылдат кылган, ону
механизаторларга болгаш та-
раалыларга талыштырган—
деп, колхоз даргазы Дмитрий
Лавасевти Дарпат биске та-
йыбырлады.

Социалисттар чарыштың тү-
нелин беш хонга-ла үндү-
рер, тилкелерге амылде-
рин, шаңгаларын тыспар.
Күш-ажыгы алдарың тутуң

көдүрери көрдүгөн.
Механизаторларны болгаш
таралыларны амылдат
хандыргалыг колхоз баш-
таар чери бите эвес салып
салган. № 1 бригаданың хову
турлаа чурттаарына, дышта-
нырына таарымчалыг кыл-
дыр дериттинген. Стодовая,
чувар-бакың, кызыл-бузун
ажылдап турар.

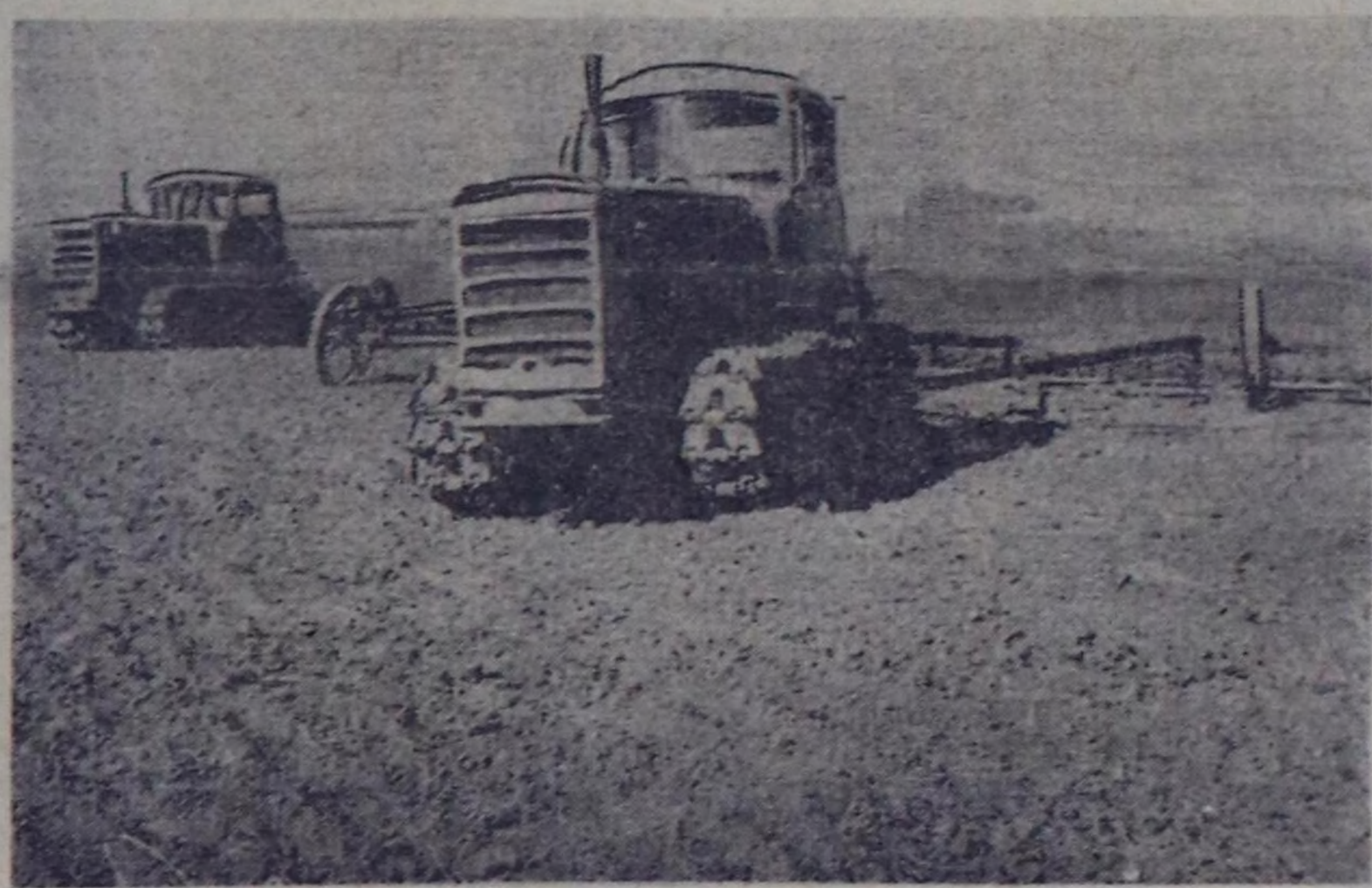
Ондар-Ховуның дөңгө тара-
ла шөлдеринде часкы хову
ажылдары хүн келген түдү-
на калбарып орар. Механиза-
тор болгаш таралы хуусаа-
ла, шынарлыг чорудары—чаа-
гай дүжүтү өстүрүп алыры-
нын үндөниң.

«Коммунизм» херел-
колхозтун № 1 хову бригада-
зында часкы хову ажылдары
эзден организастыг эгелген.
Ыдыг болза-да, чөптөстөр
база эскерин болур. Хову бри-
гаданы доңу күжү-биле амыл-
дап кирбөөн, ийн трактор ам-
даа септегедө хөвөр. Кы-
зылда районнар арасынын
«Сельхозтехника» катты-
жышкынын артык кесектер-
биле колхозту чогуур үеинде
хандыраа.

Колхозтун партия комитети
политмассажы ажылды хову
ажылдары эгелери биске
надыртып чорудар ужурут
болгай. Бо талазы-биле амыл-
дызында кошак. Көрү-
дүт-самбарың дөдүрбайды,
агытчулукту үндүрбейдү-
тур.

Т. ХЕРГЕК.

ЧУРУКТА: тык басы-
рышкынын.
С. ФЕОКТИСТОВТҮН фотоу.

ОРУС ШИИ ЧОГААЛЫНЫҢ КЛАССИГИ

А. Н. Островскийниң төрүттүнгөн хүнүнден бээр 150
чылынга тураскаткан байырлыг хурал

Бодунуң чогаалы-биле дөңгөй культуразы алдаржыдып,
адаа чоргалар апарган кижилер база тургулаар. Чогуу-на
ындыг кижи Александр Николаевич Островский ол-дур, оон
шиилери орус шии чогаалынын алдын өрттөөн болу бер-
ген. «Островскийниң театры» богу-даа чутула,
бузудат демократы. Чогууна инчанган ол кайгамчык-
тыг орус драматургия төрүттүнгөн хүнүдөн бээр 150
чыл хой националдыг совет культураның байырлыг, де-
легейини депшилгели бүгү уран чүтүлүп байыргалы
кылдыр демделген эрттирип турар.

Орус уластуң ол улагу олдуңуң төрүттүнгөниңден бээр 150
чылдыг тураскаткан байырлыг хурал апрель 11-де Мо-
сквага болган. СССР-ин Улуг театрынга болган байырлыг
хуралга эштер В. В. Гришин, К. Т. Мауруков, П. И. Деми-
чев, М. С. Соломенцев олар олурушкан.

А. Н. Островскийниң төрүттүнгөн хүнүдөн бээр 150 чыл
оюн эрттирер талазы-биле Бүтү-энсиз комитетиндег дар-
газы, Социалист Күш-ажылдыг Маастыры чогаатың С. В.
Махалков хуралды аяктаган.

Орус литература классикиниң чогаалыңың ажылы
чүтсө XIX чүс чылдың орус интеллигенция хомсөөлөргө
депшилгели ролду ойнала-биле эвес, харып, бөгүтү-
дээ кижилерге, бистиг совет культуразына бараал бооп
турары-биле база биске үндөтүр—деп, ол чыгаалаан. Оң
ужурудан Островскийни бо үеңиң кижиз деп база

санап турарымыстың ужуру-даа мыда.

Островский болза Пушкинниң болган Гоголдуң, Турге-
невтиң болган Толстойнуң, Достоевскийниң болган Са-
лтыков-Штернниң кирип турары орус чогаалчыларның
күчүдүг болуунга база хамааржыр.

Орус драматургия ол хире улагу ат-алдарыг чоругу—
оон чогаалынын интернационализмде бооп турар. Ос-
тровскийниң чогаалдарында кижини хүндүлээр чорук, бот-
тут овуру-хөвөр, оон уран чөтөөн чыга калган-көзгөдө бил-
дингир болган созул.

Бүтү-энсиздик театр интеллигенция баштаар чериниң
даргазы, Академиктиг Биче театрыниң директору, СССР-ин
уластуң артизи М. Н. Царев «Островский дугайында сөс»
чыгаалаан.

— А. Н. Островский чурттан эрткен 64 чылдың чадгы-
даа хүнүн уран чүдүдөн дашкаар, чадгыс-даа пагыт — чо-
гаал аңылдаан оскээр эрттирип көрбөөн—деп, ол чыгаа-
лаан. Оң бижирин дөртөн сөс шийинден Россияны барык
чарын чүс чыл дургузунда кызыл-бузу болуучуларны
амдыралың өөрөшп, көрүп болур бис.

Драматург дигир турган үеинде, амгы үеде «Ос-
тровскийниң бажың» деп хүндүтүг атты чоргалар-биле эң-
деп турар. Москвадагы Биче театры-биле үздүбөс хары-
лаалыг турган.

Октябрьниң социалист Улуг революцияны бистиг куль-
туралыктың хомсөөлөргө күчүдүг илгич береш, орус
театрга реалист принциптерини туулуга чедир, додур
типаарың хандырган. Чогуу-на совет чылдарыда улазу Ос-
тровскийниң кып билген болгаш делегейге эң алдарыг чо-
гаалчы деп көргөн.

Улуг драматургга тураскаткан байырлыг кеңээ солук
концерт-биле додугаткан.

(СЭТА-ның көрр.).

Н. В. ПОДГОРНЫЙ АФГАНИСТАНГА БААР

СССР-ниң Дээди Совединиң Президиумунуң Даргазы
Н. В. Подгорный Афганистаның хааны хүндүлүг дээриниң
чалаанын бугаар бо чылдың май айда Афганистанга албан-
ның найыралдыг аян-чоруун кылып баар деп турар.

Партия активиниң хуралдары

ЧАДААНА

Өске бүгү черлерде ышкыш,
Чөөн-Хемчик районда лектор-
лар, политинформаторлар, агит-
аторлар, пропагандисттер бол-
гаш культура-чырыдышкыны
албан черлериниң амылдатчы-
лары идей-политиктиг амыл-
датчылар киришпешкен, ону
практиктиг соругалар-биле
сырый хообаштыр чорудуп ту-
рар. Ол бүгү амылдатчылар
күш-ажыгың илсектеңи
белеткенге ээштиг салдары
чедирп турар. Бо дугайын ра-
йонун партия активиниң ху-
ралына илсектеңи кылган СЭКП
райкомунун секретары Д. Ш.
Сарылар демделген. Район-
нуң колхозтары болгаш совхоз-
тары бо чылдың бирг кварталы
даа күнүгө эң сазар
паяны 115 хуу, сүтүтүү—126
хуу күсүскөн. Районун амыл-
агыларында часкы тарылга
күндү-түзү чоруп турар.

Партияниң хуралыңың
«Адаа-Маастыры», «Чыраа-Ба-
жы», «Сут-Хал» совхозтарда
партионнар секретары
Ч. А. Ондар, Г. Ч. Канчымыр-
ов, А. Ш. Сат, СЭКП райко-
мунун херээженер ортузунда
ажыл чорудар талазы-биле
кылдының эргелеккен В. М.
Кичен, Хайыракан кездэ Со-
вединиң даргазы С. А. Ондар,
«Октябрь 30 чылы» колхозта
партион секретары М. Ш. Мон-
гун болгаш оон-даа эскерер
санап берген. Партия организа-
циялары ССР Эвилелиниң
өблөйгөңи хообаштыр Мос-
квага болган байырлыг хура-
лды материалдарын оң орту-
зунга тайылбырлап, танышты-
рылчыне, өөрдөйгөңи улу
кичээлгени салып турарын,
юбилейни байыртук хуралың-
га СЭКП ТК-нын Чингине
секретары эш Л. И. Брежнев-
тиң илсектеңи айттыганын
түңкелдерин болгаш чүдүлери
партияниң организастыг база
идей-политиктиг амылдатчы

БАЙ-ХААК

Таднының партия активиниң
хуралыңа СЭКП райкомунун
кеңигүүнери, партия эге ор-
ганизацияларын секретары,
лар, пропагандисттер болгаш
политинформаторлар, агитатор-
лар, хой саныг партияны ак-
тив олурушкан. Адаа «Совет
Социалист» Республикалар
Эвилелиниң бечен чыл оюнуң
дугайында СЭКП ТК-нын
Чингине секретары эш Л. И.
Брежневтиң илсектеңи хо-
обаштыр идей-политиктиг амыл-
датчылар киришпешкен, ону
практиктиг соругалар-биле
сырый хообаштыр чорудуп ту-
рар. Ол бүгү амылдатчылар
күш-ажыгың илсектеңи
белеткенге ээштиг салдары
чедирп турар. Бо дугайын ра-
йонун партия активиниң ху-
ралына илсектеңи кылган СЭКП
райкомунун секретары Д. Ш.
Сарылар демделген. Район-
нуң колхозтары болгаш совхоз-
тары бо чылдың бирг квар-
талыда күнүгө эң сазар
паяны 115 хуу, сүтүтүү—126
хуу күсүскөн. Районун амыл-
агыларында часкы тарылга
күндү-түзү чоруп турар.

Партияниң хуралыңың
«Адаа-Маастыры», «Чыраа-Ба-
жы», «Сут-Хал» совхозтарда
партионнар секретары
Ч. А. Ондар, Г. Ч. Канчымыр-
ов, А. Ш. Сат, СЭКП райко-
мунун херээженер ортузунда
ажыл чорудар талазы-биле
кылдының эргелеккен В. М.
Кичен, Хайыракан кездэ Со-
вединиң даргазы С. А. Ондар,
«Октябрь 30 чылы» колхозта
партион секретары М. Ш. Мон-
гун болгаш оон-даа эскерер
санап берген. Партия организа-
циялары ССР Эвилелиниң
өблөйгөңи хообаштыр Мос-
квага болган байырлыг хура-
лды материалдарын оң орту-
зунга тайылбырлап, танышты-
рылчыне, өөрдөйгөңи улу
кичээлгени салып турарын,
юбилейни байыртук хуралың-
га СЭКП ТК-нын Чингине
секретары эш Л. И. Брежнев-
тиң илсектеңи айттыганын
түңкелдерин болгаш чүдүлери
партияниң организастыг база
идей-политиктиг амылдатчы

Районун партияниң хура-
лыңа «Революцияны чы-
бынчы» колхозта партион
секретары Н. Ф. Кононенко,
Владимирова ортук школа-
ны директору пропагандист
Т. Н. Агапова, ВЛКСМ райко-
мунун бирги секретары Г. П.
Кудашова, Мекеев кездэ Со-
вединиң даргазы М. И. Ку-
драсов болган оон-даа эскерер
санап берген. Район бо чылдың
бирг кварталында мал ажи-
лыңың продуктуларын күнү-
гө сазар паяны күсүскөн бол-
гаш, совхозузда болгаш
булдурулгелеринде, тудат база
албан организация черлеринде
560 ажит агитаторлар, поли-
тинформаторлар, лекторлар бол-
гаш пропагандисттер бар. Олар
чер-черде партия организация-
ларын идей-политиктиг ажи-
лыңа база амылчы чонларын
интернационалыг кижилерге
интернационалыг кижилерге
чорударына улагу күш бооп,

ТЭЭЛИ

Бай-Тага районун колхоз-
тарында, совхозузда болгаш
булдурулгелеринде, тудат база
албан организация черлеринде
560 ажит агитаторлар, поли-
тинформаторлар, лекторлар бол-
гаш пропагандисттер бар. Олар
чер-черде партия организация-
ларын идей-политиктиг ажи-
лыңа база амылчы чонларын
интернационалыг кижилерге
интернационалыг кижилерге
чорударына улагу күш бооп,

Районниң партияниң хура-
лыңа идей-политиктиг ажи-
лыңа болгаш амылчы
чонларын интернационалыг
кижилерге улам ажи-
лдеринче, амылчыларын по-
литиктиг болгаш күш-ажыг
идеяларын белеткенге ула-
ган доктаалары болгаш хем-
чегерин хүлээп алган.

ШИИТИРИЛИГ УҮЖҮ ЧЫЛДА БЕДИК ДҮЖҮТ ДЭЭШ

В. Н. ФИЛИПPOB, СЭКП Тыва обкомунуң ийги секретары

Бо чыл—тоску беш чыл-
дын үшкү чылы бүгү совет
уластурга ышкыш, келдээни
ажыл-ишчилеринге беш чыл
паянының күсүлдеңи дөң
демисидин шийтирилг чыл-
ды болур. Бистиг республи-
канын чер амылдатчылар-
нын мурнуңа харыскалган
сорулга туруп турар: беш
чылдың эрткен ийн чыл-
дында чылда-ла ортузда-биле
ап турганында бөдөрүгө,
64 муң тонна хой—300 муң
тонна амыл тараалы ажаап
алыр. Оон иңай, 15 муң тон-
на эвеш эвес картофельди
болгаш 9 муң тонна хире
погааны бүтүрүп ужурут.

Ажыл-биле чыгаалаарга,
сорулгалар улагу болгаш эр-
кен күзүң агаар-бодустан
таарымча чок болганынын
уржу-биле дүсүкү чер анда-
рылазы дымда хей амыл-
агыларга чедир чоруттун-
майт; оон түннелинде рес-
публикага шийтирилг-биле
бо чылдың чазын чазар культу-
рлар тарып 130 муң ажит
гектарын ууар алдарар, мы-
чанган айтырың парин болуп
турар. Оон-биле чергелештир
иништинин дымдыктың
турарын бугаар алырга, час-
кы хову ажылдарына чедир
черин метр хире партияга
ажыктыг өд-штыктың ку-
ралдары чүгө Бин-Хем бол-
ган Каз-Хем районнарга чо-
гуур деннедиге чок—120
—150 миллиметр (нормалы-
нын 70—85 хуузу) болгаш
барың районнарга ол чүгө
100—120 миллиметр (нор-
малынын 70 хире хуузу) бо-
лур деп санап турар. Ол фак-

торлар часкы хову ажылдары-
нын шыгың нарындылгын
дүжүт дөң демисидин баш-
тайгы үе-таалазы чедиш-
кыниң эрттиреринче чер
ажылдатчылары боттарынын
күзүң болгаш материалдыг
куралдарынын ылаптың-биле
л шалышкын мобилизаста-
рын негеп турар.

Бистиг чуртувуска улау
ажыл-агынын хөгжүлгөни
беш чыл паянынын талазы-
биле СЭКП-ниң XXIV съезди-
ниң Директиваларында ай-
тылган ышкыш, тараа бү-
дөрүн көвүдериң кездэ
ажыл-агында кол сорулгалары-
нын бирээң болуп атыш-
шан. Ол дөңгө—кедээ
ажыл-агың бугурулгенин
улам иңай хөгжүлгөңгө кол
үндөңиң, экөөмөйгөң бол-
гаш политиктиг сорулга. И-
ндыг түбүжү, бистиг рес-
публиканың колхозтары бол-
ган совхозтары беш чыл-
дын эрткен ийн чылдында кү-
рүңгө 27 муң тонна хире
тараалы чедир бербөөн.
Ылангы ол талазы-биле улагу
хожулашкынар Барыныч-
Хемчик, Улау-Хем, Тес-Хем,
Эрзин болгаш өске-даа ра-
йоннарынын амыл-агыларын-
да бар болган.

Эрткен чылдың республика-
ның дымда хой колхозтары
болгаш совхозтары багы эвес
дүжүтү өстүргөн. Республи-
ка интин-биле бир гектар
кааңың бир гектар
паяның 12,2 центнер
паяны ажаап ап. Гыяның
тава шөлдериниң амыл-
ишчилери Төвүн чуртун
шыгачыларга 132 муң
тонна аңы шынарлыг тара-

ны уруп, паяны 170 хуу
күсүскөн. Мобилейг чыл-
ды дүжүдү дөңгө Каз-Хем-
ниң, Тандыны, Бин-Хемниң
болгаш Бизыл хоорай Со-
вединиң амыл-агыларын
тараажылары улагу күшүң
дүрүп, хей чүдүдү кылган.
Бо чылдың тараалың эң-не
бедик чылдызын хандырап
төдөөдө оларын тараа бүдү-
рер талазы-биле үнелг дү-
жүлгөзү бөгүн партия, совет,
кедээ амыл-агың организасты-
нын, колхозтарың болгаш
совхозтарың уаурукчулар-
ының, республиканың бүгү
чер амылдатчыларын кы-
чээлгенин төвүгө турар
ужурут. Бистин амыл чары-
жыстың ужуру-указы ын-
ла.

Тараа болгаш өске-даа кедээ
ажыл-агың продуктуларын
бугурун көвүдериң
дөңгө чер амылдатчыларын
Бүтү-энсиз социалист чары-
жыларга киришпешкен, рес-
публиканың тараажылары бо
чылдың таралы культуруларын
гектар бүтүрүгө онааштыр
12,5 центнерден эвеш
эвес, картофельди 95 цент-
нер, погааның 120 центнер
дүжүтүң алырын хүлээлгө-
нөр. Күрүңгө эрткен чыл-
дында эвеш эвес тараалы
салар, интининиң малын
улам өстүрүгөңи бижык чөм
баазазын тургузар ужурут
бис: Ол сорулгаларын күсүл-
дир—политиктиг болгаш
ажыл-агынын уаурукчуларын
бедик деннедигинден, чер
ажылынын культуразында,
часкы хову ажылдарын, сүг-

гарылыгы болгаш тарылга-
нын чыгы ажаалазын бистин
кайы хире шалышкын
болгаш шынарлыг чорудары-
ныстан хамаржыр болгаш
хандыргалың туруп болур.

«Совет Социалист Рес-
публикаларын Эвилелиниң
бечен чылдың дугайында»
илсектеңи СЭКП ТК-нын
Чингине секретары эш Л. И.
Брежнев мында дөңгө.

«Агротехника» негедө-
лөрин сагып, үрелин тала-
зы-биле амылды эки тургу-
зуп, чөмүшчилегелерини шын
ажылдап, сүг-ажыл-агың тур-
гузушкынын амылдат
турар амыл-агылар агаар-
бодустан ужурутулганын
эвеш когараларга таарым-
шан дөңгөң бо чылдың дү-
жүлгөзү көргөскөн. Чангыс
сөс-биле чыгаалаарга, амыл-
датчыны эки чоруткан чер-
лерге кандашкынын уру-
дуктары ыңдыг аар-берге
болбоон. Иччанган бодустан
бойдузунда-ла, амыл амыл-
дында-ла болгай, мындыг бол-
ганда, агаар-бодустан таа-
рымча чок чүдүлгөңи ууру
демиселге эң-не дөңгө чөпөк
—ажыл-агынын чорударын
нын белик культуразы, иде-
кейиң, өрөө-маалдыгы күш-
ажыл-дур, эштер».

Бо чылдың байдалы часкы
хову ажылдарын эрттирерин-
ге берге болгаш парин хөвөр-
лүг, Иччанган анда бүгү та-
ладыг бедиктеңиң, эрте ча-
зар культуруларын тарыл-
газын кыска хуусаала додур-
чыне бүгү күштү мобили-
застары партия болгаш
ажыл-агың уаурукчулары-

нын хүлээлгени болур. Чөөн-
Хемчик, Танды районнарын
болгаш Кызыл хоорай Со-
вединиң хамаршкынын амыл-
агыларын часкы тарылгага
организастыг бедиктеңиң, ону
план бугаар кабартып

АЛТАЙ КРАЙ. Барнаулдун бажың тудар комбинатында Раиса Юрикованың удурткан шеверленчилер бригадасы Алтайда эң дээрлериниң бирээзи деп санадып турар. Коммунисттик күш-ажылдың аныктардан тургустунган ол коллектив беш чылдың үшкү чылынын планнарын күөсөдигини.

Күш-ажылчы чедиништин дээр демисел үргүлчүлөп турар. Анык кыстар бо чылдың төңчүзүңгө чедир чуотталганың ийи улуг бажыңын күрүнө комиссиясыңа тергип эки шынарлыг кылгаш дужаар болгаш дыка хей санныг тудуг материалдарын камнап алырын хүлээнген.

Бригадада 50 кижи бар. Дуржулгалыг мастерлер чаа келген, анык кижилерин өөредип турар. Мурнакчы коллектив «Бодуң өөренип алдыңа, эжиңни база өөрет!» деп кыйгыры-биле амылдап турар. Ол дээрге, оларның чедиништинин чажыды-дыр.

ЧУРУКТА: Коммунисттик күш-ажылдың шалыпчызы малар Галя МОИСЕЕВА.

В. САЧИКОВУНҮН ФОТОЗ.
(СЭТА-ның фотохрониказы).

УЛАМ КИЧЭЭНГЕЙ САЛЫР

Барыш-Хемчик районун башкы коммунисттеринин актив дуралыңа «Өөредилге-кичи-индигелги амылды бектик дегенге тургустунган коммунисттеринин авангарды ролуну дугайында» илгелди СЭКП райкомунун секретары эш С. Кужугет кылгаш, школа-ларда партия организациялары өөредилге-кичииндиге амылчыне кичээнгейни улангырып турар апарганын демдег-леэн.

Ылангыя Ак-Довурак хоорайда ортумак школада партия организациясы (секретары эш С. С. Тамдын-оол) өөредилге-кичииндигелги амылды бектик дегенге тургустунган. Барлык ортумак школазында партия организациясы (секретары эш

Шурук) эки болгаш тергип эки өөредилгелги өөреникчилерин санын көүдөдир талазы-биле улуг амылды чоруткан.

Бодуңуң кызыңа чус хуу өөредилгени чедип алган коммунист башкыларын саны өзүп турар. Оларга башкылар И. Н. Вадан (Эргин-Барлык), Ч. О. Чамыш-оол (Шекпээр), Т. Ф. Куулар (Кызыл-Мажалык), С. Четекпаа (Лен-Терезин) С. Д. Чечен (Ак-Довурак) олар хамаарып.

Оон-биле кады школа-ларда партия организациялары өөредилге-кичииндигелги амылчыне ам-даа четпес кичээнгей салып турары хуралга демдегелеттинген. Чамдык школа-ларын өөредилгениң хуузу ам-даа ча-

выс хевээр. Кичизидилге амылчыне хуу дендедиги өөреникчилерин өөредилге херекселерин кам-тайыра чок көөр чорутууга чедирип турар чүдүлдер бар. Чижээ, Эргин-Барлык, Алтайга кызыңа хуу дендедиги амылчыне ам-даа четпес кичээнгей салып турары хуралга демдегелеттинген. Чамдык школа-ларын өөредилгениң хуузу ам-даа ча-

выс хевээр. Кичизидилге амылчыне хуу дендедиги өөреникчилерин өөредилге херекселерин кам-тайыра чок көөр чорутууга чедирип турар чүдүлдер бар. Чижээ, Эргин-Барлык, Алтайга кызыңа хуу дендедиги амылчыне ам-даа четпес кичээнгей салып турары хуралга демдегелеттинген. Чамдык школа-ларын өөредилгениң хуузу ам-даа ча-

Д. МОНГУШ.

ЭКОНОМИКАНЫ ӨӨРЕНИР

«Тыва даг-дугу» комбинаты «Билиг» нитилел организациясы амылчынарның болгаш инженер-техник амылчыларын ортуңа экономиканы билиглерин негтерип талазы-биле боттук амылчыларын кылган чоруткан. Ылангыя «Тыва даг-дугу» комбинатта Л. И. Катков удурткан экономиктиң секция-нин амылчы өи тургустунган. Ол секция ам доот чыл дургунда амылдап турар болгаш оон лекторлары экономиктиң темаларга лекцияларын боттары чогааткан, ону план боттар амыл-ишчилерге номчул турар.

Экономиктиң темаларга номчутууган лекциялар комбинаттын амылчынарның, инженер-техник амылчыларынга чүгле теория тала-

зы-биле билиглерин берип турар амылчы, а экономиканы амылчыларын шын сайгарып билиринге, күш-ажылдың бугуруучулугу билиринин ар-галарын дилеп тыварыңа, күш-ажылды өртемге үндөз-леп организацияларга оларын өөредип турар.

Арылгаш фабриказының кол инженер В. А. Родин «Арылгаш фабрикага технологтуг амылчыларын автоматчылар», технология кичизидилге салып назалың Н. И. Яковлев «Эвээш чарыгалды үндүрүп тургаш, продукция бугуруун көүдөдириниң орун-тары» деп лекцияларын амылдап кылгаш, комбинатта номчааннар. Амылчалың ыңдыр лекциялар күш-ажылдың бугуруучулугу билиринге улуг илгип берип турар.

Эрткен чылын беш комбинаттың инженер-техник амылчыларын 22 муң рубльди камнап алды аргалыг 238 чогадыкчы болгаш чаар-тыкчы саналдарын кингегенер.

«Амылчы чоннарын экономика өөредилгениң өки-жилер дугайында» СЭКП ТК-нын доктаалын амылчалга боттандырап соруга-биле «Тыва даг-дугу тудугун» партком боттук амылчыларын чорутуп турар. Политиктиң болгаш экономиктиң билиг-лерин үндөзгөдирин өөренир школа-ларда беш хей санныг амылчылар хаара туттуңган. Ол ыкшак коммунисттик күш-ажылдың 48 школазында 1461 амылчы экономиканы өөренип турарлар.

Х. БИН-ООЛ.

УЛУСЧУ КОНТРОЛЬ

УДУРТУЛГАНЫҢ КОШКАК БОЛГАНЫНДАН

Будурулге бугуруун амылчыны чедиништин болуру амыл-ишчилер башкарылгандан, күш-ажылдың организастыңдан, ылангыя кижилер, кадрлар-биле амылдан чутула хамаарып. Ызындык даарангыла комбинаты мунуңу чылдарын дендедигин куду амылдан, бердиге планын оналданып ыракта чедир күөсөдигин турар. Оон кол чылдаганы удуртулганы кошканда, инженер-техник амылчыларын ботундан болгаш кижилерден негелдиги кошканда. Олар коллектив амылчыларга таарымчалыг байдалды чогуур өйүндө хандырбаан, кижилерин бектик көдүрүшкүчүлүг, бир демин күжүн четче мобилизастап шыдаан, будурулгенин иштиги курлавырын илередип амылчаларыңа четпес сагыш салган.

Даарангыла комбинаты нити продукция бугуруун өрткен чылын 1971 чылдыңдан 5,4 хуу кудулаткан, ол үеде күш-ажылдың бугуруучулугу билирин планда көдүргөдигинге база ыракта четпес. Ол ыкшак продукция сайгарылыгы 1970 чылдың бешин дендедигин куду болган: 1971 чылда 99,6 хуу, а 1972 чылда чүгле 90 хуу четкен.

Тоску беш чылдың шийитирлэг үшкү чылында будурулгениң көдүрүшкүчүлүгү база-ла экиживей, харын чамдык тала-биле улам куду болуп турар. Бо чылдың бирги кварталында нити продукция бугуруун чүгле 80,7 хуу, а продукция сайгарыны — 80,3 хуу күөсөдигин, күш-ажылдың бугуруучулугу база куду болушкан. Бо чылдың баштайгы ийи айларында эрткен чылын ол үезинге дөңсөөгө: нити продукция бугуруу — 23,9 хуу, продукция сайгары — 22,9 хуу, күш-ажылдың бугуруучулугу — 22,5 хуу кудулаан.

Каныг-даа амыл-херекти кижилер, кадрлар кылдып бугу-

рер болгай. Коллективте бо талазы-биле амыл багай тургустунган, мергезилдиг амылчынар улам-на өвөөрөп турар. Амыл үеде ортумак разрядтыг кижилер нити амылчынарнын чүгле 2,08 хуузу болуп турар, а планда көдүргөдигин 3,1 хууздан өрү болуп турган, ам амылчыларын хей кезин чүгле 1-2 разрядтыг. Ол ыкшак кижилерин амылдан унер, килер чоруп көүдөдир, бо чылдың-бирги кварталында бешин даарангыла комбинатында 58 кижи үнгөн, чаа хүлээп алганы — 53 кижи.

Күш-ажылдың организастыг будурулгеге чүтүла айтырымын бирээзи. Комбинатта бо талазы-биле негелде база кош-ка, оон уламындан бо чылдың чүгле баштайгы ийи айларында бешин амыл шагы үскөн 40 кижи-хүн болган. Даарангыла комбинатын, өскө-даа техниканың үндөзгөдигинден амылчыларын амылдайгы олурары амылгаш чедир тайла-тылган. Ол бүгү чедистерин уламындан бирги кварталда 59 кижи амыл нормалын ыракта чедир күөсөдигин, трей кылдыкчынар база улажып турар.

Амыл-агылжи хемчелерин албай, кичизидилге болгаш организастыг амылды экижитпей, будурулгенин перспективтиг айтырылганыңа кичээнгей салбай турган, комбинаттын удурткучулары чедистерин чылдагалың машина-техника-ның эржижирээниңче, өөреничи кадрларын көүдөзгөдигинге чаа каап турары канчап-даа таарымша. Бо дугайын Кызыл хоорайны улуусу контроль комитетинин чоотка болган ху-далыңа шынгын чугаалашкан. Ол бүгү чедистерин чоокку үеде чылдарын комбинаттын директору эш Андестерге, кол инженер эш Пургинга хүлээткен.

В. БАИР.

КОЛХОЗТАРНЫҢ БУГУ-РОССИЯ

ЧӨВҮЛЕЛИ

Россия Федерациязынын шөлдеринде чаксы хову ажылы хүнүн-не улам калбарып турар. Республиканың тараажылары келер күстүң дүжүлгө бажыг суурну салып турар. Россиянын колхозтары бо чылын 61 миллион тонна амыл тарааны, 27 миллион тонна чигир сөөкөзүн, 11,6 миллион тонна картофельди болгаш көдөө амыл-агының өскө-даа курлавырын алдыр деп шийитирлээн.

Колхозтарын Бугу-россия чөвүлели апрель 11-де Москвага чыгылган, 1972 чылдың түннелдерин болгаш бо чылдың соругдарын чугаалажып көргөн.

Эрткен чылдың агаар-боду-зунун байдалы таарымча чок болза-даа, республиканың колхозтары көдөө амыл-агының продукциязын бугуруу болгаш белекээр, күрүнөге садар талазы-биле чедиништин болгашын Чөвүлел демдегелээн.

Интала-даа дыка хей колхозтар нити болгаш арыг орулгалар-планнарын күөсө-

лээн, үлөттинмес фондуларже шийидилгелери өвөөрөткен деп аңаа база айткан. Колхозтар-нын сан-хөө байдалында чет-пестер чүгле кандаашкындан өвөс, харын-даа четпес амыл-дардан база болгулаан.

Инварь-март айларда амыл-агыларын өчтөй-сонгулдалыг хуралдары болган. Колхозчу-ларын калбак массазынын киржилгелери-биле эрткен хура-ларга көдөө амыл-агының про-дуктуларын бугуруун болгаш күрүнөге садарын көүдөдир талазы-биле 1973 чылдың планнарын база социалисттик хүлээлгелерин ылап-ла күөсө-диринге республиканың кол-хозчу тараажыларынның бы-жыг шийитирли илереттин-ген.

Тараажыларын патриот-тук өгөдөөшкенин чөвүлел дет-кен болгаш дүжүтү бидер хемчелер-биле чөргөштүр-тараа курлавырынның шөл-дерин калбартып, республика-нын бугу колхозтарына ону 37 миллион гектар чедирерин чугулазын айткан. Дыка хей шөлдүн тараа курлавырын ылангыя үезинге тараан ку-курузаны чылдың-на мал чеди кылдыр амылдап турарын шын өвөс практика деп чөвүлел бу-руу шаап көргөн.

Мал чединиң курлавырын быжылгаларын айтырын Чөвүлел база чугаалажып. Бо чылын республиканың колхоз-тары 71,3 миллион тонна чедерилге едичиңа чедип турар мал чедерин белекээр ужурул.

Колхозтарын Бугу-россия Чөвүлел Россия Федерация-зынын тараажыларын болгаш малчыларын беш чылдың шийитирлэг үшкү чылын кө-дөө амыл-агының продукциязын бугуруун болгаш күрүнөге са-дарын көүдөдир талазы-биле планнарын болгаш социали-сттик хүлээлгелерин чедини-киниң күөсөдиринге кылгыр-ган.

(СЭТА).

ДОКТААТКАН ХУУСААЗЫН ЭРТТИРГЕН ШЕРИГ АЛБАНЫГЛАРЫН СССР-НИҢ ЧЕП-СЕКТИГ КҮШТЕРИНДЕН 1973 ЧЫЛДЫҢ МАЙ—ИЮНДА ХАЛАШТЫРАП ДУГАЙЫН-ДА БОЛГАШ ЧИҢГИНЕ ШЕРИГ АЛБАНЫН-ГА ХАМААТЫЛАРЫН ЭЭЛЧЕГЛИГ КЕЛДИ-РИИШКИНИН ДУГАЙЫНДА

СССР-НИҢ КАМГАЛААЛ МИНИСТРИНҢ ДУЖААЛАЫ

1973 чылдың апрель 11 № 86 Москва хоорай

«Бугу-ниги шериг хүлээлгенин дугайында» СССР-нин Хойлуулууга дүштүр ДУЖААРЫМ БОЛЗА:

1. Чингине шериг албаны эрттирер хуусаан 1973 чылдың июнь 1-ге чедир дооступ турар шериг албаныларын Совет Армиянын, Шериг-Далай Флотадын, кызыгаар болгаш иштиски шериглерин хүлээлгенин 1973 чылдың май—июньда курлавырже халаштырап.

2. Шериг албаныларын курлавырже халаштырап-га холбаштыр бо дужаалын бир чүүлгө дүштүр кел-диришкенин хүнүлө 18 харлаар, келдиришкениге баарын сонгаарлаттырар эргези чок дамаатыларын база келди-ришкениге баарын сонгаарлаттырар хуусаан эрткен, келдиришкениге баар ызыны улагаткан дамаатыларын чингине шериг албанын эрттирер-биле Совет Армияга, Шериг-Далай Флотага, кызыгаар болгаш иштиски шериг-лерге келдирер.

3. Дужаалды бугу роталарга, батареаларга, эскадрилья-ларга болгаш корабльдерге чараар. СССР-нин камгалаал министрин, Совет Эвилелинин Маршалы А. ГРЕЧКО

АЖЫЛЧЫ ЧОННУҢ ХЕРЕГЕЛЕЛИНГЕ

(А'ш-чем барааннарының өзүлдезиниң дугайында)

Совет кижилерин чединиң хоолууу ГФР болгаш Англия дээр ыкшак сайгарып кал-палыстыг чурттарында бектик. Мындыг түннелди Кат-тыкшаа Напаялар Организа-циязынын кичиниң эргезиниң талазы-биле комиссия түс-кай шийидилге кылгаш тур-дуген.

СССР-ниң салыг министри Александр Иванович Струев бо фактын мынчаар тайыл-бырлаан:

— КНО-нун кичиниң эрге-зиниң талазы-биле комиссия-зынын СССР-де чединиңге хамаарыштыр кылган түннел-шин болгаш херек кырында туруп турар байдалга дүжүтүп турар. Чүгле мындыг чүвени немес каар күөдөдир мен: СССР-де чединиң хей хоолуу-чүдө дээрге, шынарлыг про-дуктуларын амылдап тура-лар. Маана сан-чугаалыг чугаалазын барып болбас.

1970 чыл-биле дөңсөөгө, 1972 чылда чуртун чонуга күрүнө болгаш кооператив са-дыг шугунарын тавартып эгити болгаш өрттөн кылган

продуктуларын 22 хуу, да-гаа чугаалың — 36, нөгөз, кат-чык болгаш оон кылган кооперативларын — 17, балы-ты—16 хуу хойну саткан. Балыктан кылган чединиң саны көүдөдир. Ол дугайын КНО-нун шийидилге база айткан. 1950 чыл-биле де-нөөгө, 1971 чылда балык продукциязын амылгалары ийи катап өскөн.

Чемпи чирин эртем бугулар саппаа каан чижек хемчөөлү турар. Бисте чонну длаб, буючка, чигир-биле хан-дырар чүгле норча-чижекке дүжүтүп турар өвөс, харын-даа амыл турар.

— Сүт продуктуларынның талазы-биле байдал кан-ды-гы?

— КНО-нун комисси-аы совет улус сүт продуктуларын ГФР-нин, Англиянын болгаш АКШ-тин чурттакчы чонун-да хойну амылдап турар деп демдегелээн. Ынды-даа бол бисте, совет салдыгын амыл-дакчылар, ам-даа өвөөш деп болап турар бис. Эрткен чы-га болаарга бо чылын сүтү,

сүт продуктуларын эртне болгаш кооператив салымын талазы-биле садары хей кыл-дыр көрдүнгөн. Ассортименти-зи база көүдөдир. Чижээ, Мо-скованың «Сүт» деп катты-жылгазы сүттен кылган про-дукциянын 60 хевирлерин са-дар. Эрткен чылын агаар бой-дустун байдалы берге болган-нынын уржундан бо чылын чонга сүт продуктуларын са-дары арай өвөөшкө бээр. Ин-ды-даа бол 1973 чылдың ин-варда салып алган сүт өрт-кен чылдын ол айындан хей болганын демдегелеп каар алаар. Мал амыл-агынын амылчалыгы иштиски кур-лавырларын мөңгөп тургаш, чуртун чурттакчы чонун бектик шынарлыг сүт продукту-лары-биле хандырып шыдар дээринге бугуруу кагаз ажир-бас.

— 1972 чылдың берге агаар-бодуруун уржунун дугайында чугаалажыңар. Ол чорук садыга салдарлыг боол болуп бе? Ол дугайын чурт-такчы чон эскерип турар бе?

— Чугула-чугула а'ш-чем барааннарынын садар хем-

чөөлү эрткен чылдың хемчө-лиден өвөөрөк харын кө-үдөп турар. Чөдө ычаш ба-рааннарын өөр хемчөөлү чонун өвөөдигенин мунай чоруп олурар.

Хандырылга айтырлары канчаар шийитирленип ту-рары? Бирөөде, бектик дүжүт алган республикаларын, крайларын, областтарын кур-лавырларын долгуз-биле амылдап. Мындыг бир чижек бар. 1972 чылда магазин-нерже болгаш ногаа шыгма-мырларынче 7,8 млн. тонна ногаа аймаа кирген. Садар картофельди хей кезин чурт Белоруссиядан, Украинадан, Эстониядан, Латвиядан, Лит-вадан алган. Бир кезек кар-тофельди болгаш ногаа аймаан Польшадан, Чехословакиядан, Герман Демократтыг Респу-бликадан салып алган бис. Оон түннелдиге бистин картофель-болгаш ногаа курлавырлары-выс бо чылын эрткен чылда-зынан артык хей болган.

Эт курлавырларын та-лазы-биле мындыг улуг өздө-чө, 1972 чылдың дендедиге

артып калган. Интала-даа мындыг чүвени чугаала-алар: сөөлү чөөрби чылдың дүртүгүндө чурттакчы чонун кичи санына хамаарыштыр эгити болгаш эгт продукту-ларын амылгалары ийи катап өскөн. Чамдык районнарда эт өвөөш-даа болза, оон ору-нунга балык эгити болгаш оон кылган чедир аймаан амыл-лап турар. Бо чылын балык эгити күрүнө болгаш кооператив салыгыларын шугуу-биле эрткен чылдыңдан 21 хуу хойну садар.

— Чем аймаан үндүр са-дарынын өртөз кандыг хевир-лиги?

— Туралаан магазинче киле бергеш, чем өртөз бир аай доктаамал деп чүгөсө бугуруп боолар. Агаар-бодуруун кан-ды-даа берге байдалы өртөк политиказында салдар чедир-бес. А'ш-чем аймаа дөш өгү-бүзе бугуруун 1973 чылда төлөөр оон чыл мунуңа тө-лөп турганында алгашпас. А амыл телевери дээрге чыл-дың-на өзүп келген болгай.

(НМА).

ДЕЛЕГЕЙ БО ХҮННЕРДЕ

Израильдин кемниг үүлгедиглерин буруу шаап турар

БЕЙРУТ. Палестинаны хос-таар организациянын күөсө-му медегел кылгаш, Удурла-нышкынын палестин шим-чөөшкенин удурулгалыг кижигурун Мухаммед Юсеф Ан-Наджар (Абу Юсеф), Ка-маль Насер, Камаль Адуан оларын израиль халдакчылар-нын өлүргөдиги шынтыг бугуу шапкан.

НАИР. Бейрутче болгаш Сайдага израиль аг-шеринги халдакчыны Египет Араб Республикасы чазаның тө-лөөлөкчизин тараткан ме-

Делегейин болгаш араб чурттарынң парламента база хей-нигити Израиль аг-шеринги Ливанга удуруу база дагын агрессор дериң үүлгедиглерин кылганын киле-нөөшкн-биле шийитирип буруу шаап турар. Ол араатаның үүлгедигин уржунда Удурлаанышкынын палестин шимчөөшкенин көсүк амылчалыгы, ливан ше-риг албаныгар, хамааты кижилер, Бейрут чогууда лагерлерден дескен палестин кижилер өлүрткен.

дегелдиге араб чурттарга уду-руу агрессиянын калбарышкыны кылдыр үнөсөп көргөн Тель-Авивте агрессор политиказы Каттышкан Штаттарын аңаа көргүзүп турар шериг дуза-ламчылардан доот хамаары-галыг деп ол төлөөлөкчиз онал-дыр демдегелээн. Палестинанын араб улусунун дооту бугууар эргелерин катап тугууар дөш Удурлаанышкынын палестин шимчөөшкенин дем-селгине бодунун деткимчезин Египет болгаш өскө-даа араб чурттар күштөдирер деп ол демдегелээн.

НАИР. Азия болгаш Африка чурттарынын өп-сеткил кат-тыштырылгалыгын организа-циязынын чингине секретары Юсеф эс-Сибан Израильдин дээрбеч чөңгөзгөдир сокады-рын бир деминг хединишкн-нер-биле чедип алыр болгаш делегейин хей-нигитинин негелдигин херекке алыр кылдыр ону албадар төлөөде, израиль агрессорларга уду-румисежиң үнеринге делегейин бугу-ле депшялгелг, демок-раттыг күштерин, бугу-ле ак сеткилди кижилерин кылгыр-ган.

Бейрутче болгаш Сайдага израиль агрессорларын дери-зин халдакчыны Азия бол-гаш Африка чурттарынын өп-сеткил каттыштырылгалыгын организа-циязын килениң бугуу шапкан.

АЛИР. Ливан Республика-же Израильдин өөр бугу-биле халдакчыны Чоокку Чөөн чүкте байдалы улам нары-даткан деп, АПС агентиле-демдегелээн. Тель-Авив боду-

нун агрессор, өжөлекчи со-рулгаларын чажырбай турар болгаш Удурлаанышкынын Палестин шимчөөшкенин узу-ткарын мунуңу хевээр орла-дап турар деп ол агентиле-чери оналзап демдегелээн.

ТУНИС. Тунистин Президи-ти Халиб Бургиба Ливан Рес-публиканын Президентиңге телеграмма чоруткан, бот-эргел-ливан күрүнөге удуру Израильдин агрессор үүлгедиг-дериң килеңгез сеткилин илерейлээн. Ливан улус-биле болгаш Палестинанын араб улусу-биле бодунун эи-сетки-лин каттыштырып турарын Тунис база дагын балыктап тур деп ол телеграммага чуга-лаан.

ПАРИЖ. Израильдин агрес-си үүлгедиглери француз хей-нигитиниң килеңгезиңин хаймыктырган. Бейрутче бол-гаш Сайдага Израильдин сөө-лүг халдакчынын тайдыр-лап бижинишкан. Паржитин «Юманите» солуну Израиль ол халдакчынын баш бурунгарык белекетен алган турган дээрин демдегелээн. Чаа бол-ган бо дериң халдакшың Израильдин дайызырар үүлгедигишкениниң күштөдир турарын херечилеп турар. Им-периалисттик бөлүктөдиги Тель-Авивке көргүзүп кел-ген дузалачыны ыңдыг дери-зин үүлгедиглерге илгит брөн турар деп ол солун айткан.

Израиль агрессорларын бо халдакшыны-биле холбаштыр Францииниң «Фигаро» солуну Удурлаанышкынын Па-лестин шимчөөшкенин

удуртукчуларын дериң бугу-биле амылдап калпар соруга-лыг өлүрүкчү бөлүктөрин Израильде тургузуп турарын дугайын бижээн.

НАИР. Ливанга удуру изра-иль агрессиянын уржунда Удурлаанышкынын палестин шимчөөшкенин көсүк амыл-дакчыларын, а ол ыкшак ливан шериг албаныларын болгаш хамааты кижилерин дериң бугу-биле өлүрткени-биле холбаштыр Араб чурттар талазынын чингине секретары Махмуд Риад Палестинаны хос-таар организациянын күөсө-комунун даргазы Ясир Арафат-ка кажымчалыг телеграмма-ын чоруткан, израиль илөгет-терин ол хоратан үүлгедиг-лерин шийитирлэг бугуу шап-кан.

Израильдин сөксаш дивейн турар агрессор үүлгедиглери араб улустарын Израильге өжөлтөдирер араб деискар-лерин хосаар болгаш Палес-тинанын араб улусунун дүрүм бугууар эргелерин катап тур-гууар дөш чөтүгү деискарин үргүлчүлөү деп шийитирлэг чорутуу харын улам күштөдир-ер апар деп үк телеграммага аңзалап демдегел

